

SOČI

Simon Gregorčič se je rodil 15. oktobra 1844 v vasi Vrsno nad Kobaridom. Na željo staršev je stopil v goriško semenišče. Kot duhovnik je deloval po različnih krajih na Goriškem. V Kobaridu se je zaljubil v Dragolijo Milekovo, ki ji je posvetil tudi veliko pesmi. Pesniti je začel že v gimnazijskih letih, svoje dela pa je objavljajal v revijah Slovenski glasnik, Zgodnja Danica, Zvon, Ljubljanski Zvon. Velik uspeh je dosegel s prvim zvezkom Poezij, kasnejši drugi, tretji in četrti pa niso bili tako priljubljeni. Pisal je ljubezenske, domovinske in življenjske izpovedne pesmi, napisal pa je tudi nekaj epskih. Njegovo pesništvo se navezuje predvsem na predromantične in romantične vzore, sicer pa ga uvrščamo v obdobje realizma.

Pesem Soči velja za Gregorčičevo najboljšo domoljubno pesem in za eno njegovih najboljših pesmi nasploh. Zasnoval jo je že kot sedmošolec leta 1862, dokončno pa jo je izdelal in objavil šele leta 1879. . Zgodovinsko ozadje pesmi so predvsem dogodki leta 1866, ko je bila Avstrija poražena v vojni s Prusijo in Italijo in je izgubila Benečijo, avstrijsko-italijanska meja pa se je približala Soči.

Osnova pesmi je tek reke Soče od izvira v gorah, do počasnega toka v dolini. Prva podoba je pozdrav Soči in je pesnikova osebna izpoved, druga podoba pa je podoba nacionalne nevarnosti ob njenem spodnjem teku in je predvsem domoljubna. Ti dve podobi reke ustvarjata dvodelno zgrajeno pesnitev. Pesem je oda. Je nekitična, ritem pa ima jambsko metrično osnovo. Verzi so med seboj rimani zaporedno, prestopno in oklepajoče. Tematika pesmi je izrazito domovinska. Motivi, ki jih najdemo v pesmi so: Soča, nevihta, gore, valovi, narava, vihar,....

Pesniška sredstva:

- Nagovor ali apostrofa: Takrat se spomni, bistra Soča
- Okrasni pridevki: nevihte temne, sinjega neba, gorski zrak
- Poosebitev: lepoto to si pila
- Pretiravanje: dež krvav, solz potok
- Primera: ko hod deklet s planine
- Retorično vprašanje: Mar veš, da tečeš tik grobov, grobov slovenskega domovja?
- Stopnjevanje : in dež krvav in solz potok in blisk in grom

BRANJE

Stran 332

Mnenje:

Pesem Soči mi je zelo všeč. Verzi se med seboj zelo lepo rimajo, všeč mi je tudi, da je Gregorčič uporabil veliko pesniških sredstev. Zanimiva je , ker svoje misli izrazi neposredno reki. Všeč mi je da pesem ni le izpovedna, ampak da nosi tudi globji domovinski pomen. Nenavadno se mi zdi, da je pesnik v pesmi napovedal bitko, ki se je kasneje tudi uresničila, kot Soška fronta v 1. svetovni vojni.